

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me www.ombudsman.co.me

Broj: 01-890/23

Podgorica, 27. novembar 2023. godine

MP/MP

Na osnovu člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 42/11 i 32/14), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX iz Nikšića i utvrdio činjenično stanje na način kako slijedi.

I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda CG, odnosi se na postupanje Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorata za inspekcijske poslove i licenciranje kojim je podnosiocu pritužbe uskraćeno pravo na pristup određenim informacijama, koje se odnose na građenje objekta koji se nalazi na urbanističkoj parceli br. UP2 u zahvatu DUP-a "Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put" Podgorica.

II ČINJENICE

2. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnosioca pritužbe, izjašnjenja dostavljenog tokom ispitnog postupka, te cijelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta, mogu se sublimirati na sljedeći način.

3. Podnositelj pritužbe obratio se Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Direktorata za inspekcijske poslove i licenciranje incijativom br. 121-745/23-5262/2, za dostavom određenih podataka o objektu na lokaciji urbanističke parcele br UP2 u zahvatu DUP-a "Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put Podgorica.

4. Dana 29. septembra 2023. godine, pomenuti organ donio je akt/obavještenje po navedenoj inicijativi br. 121-745/23-526/2.

ostale relevantne činjenice

5. Dana 5. oktobra 2023. godine, Zaštitnik je na osnovu izjašnjenja Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorata za inspekcijske poslove i licenciranje i dostavljene dokumentacije sačinio akt br. 01-680/23, sa kojim je upoznao podnosioca pritužbe.

6. Nakon toga podnositelj pritužbe dana 16. oktobra 2023. godine i 20 novembra 2023. godine, obavijestio je Zaštitnika da predmetno obavještenje Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspekcijske poslove i licenciranje nije mu dostavilo.

III RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO

Ustav Crne Gore („Sl.list CG“, br. 1/07)

Član 57 stav 1

Svako ima pravo da se, pojedinačno ili zajedno sa drugim, obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor.

Zakon o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", br. 78/18, 70/21, 52/22)

Član 3

Organi državne uprave vrše poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Član 5

Organi državne uprave dužni su da organizuju vršenje poslova na ekonomičan i efikasan način.

Član 7

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti organi državne uprave dužni su da omoguće brzo i jednostavno ostvarivanje prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica.

Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“ br.42/11 i 32/14)

Član 41 stav 1

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Član 42 stav 1

Starješina, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji se rad preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

IV DRUGA RELEVANTNA DOKUMENTA

Povelja o temeljnim pravima EU (2000) u članu 41 garantuje pravo na dobru upravu na način propisuje da:
Svako ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrasno, pravično i u razumnom roku.

Evropski kodeksom dobrog administrativnog ponašanja, koji je na osnovu posebnog izveštaja Evropskog ombudsmana i na njegovu inicijativu usvojio Evropski parlament Rezolucijom 6. septembra 2001. godine, Evropski parlament je pozvao Evropskog ombudsmana da svakodnevno primenjuje Kodeks kada ispituje pravilnost rada organa Unije, a kako bi se osnažilo pravo građana na dobru upravu.

Kodeks dobre uprave odražava principe Evropskog upravnog prostora. Organi javne vlasti i javni službenici uvjetno djeluju u okviru i na osnovu Ustava, zakona i drugih propisa i primjenjuju pravila i postupke propisane važećim propisima.

V ZAKLJUČNA OCJENA ZAŠTITNIKA

7. Podnositelj pritužbe žali se na postupanje Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorata za inspekcijske poslove i licenciranje zbog nedostavljanja odgovora po njegovoj inicijativi br. 121-745/23-5262/1, kojom je tražio pristup određenim informacijama, a koje se odnose na građenje objekta koji se nalazi na urbanističkoj parceli br. UP2 u zahvatu DUP-a "Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put" Podgorica.

8. Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspekcijske poslove i licenciranje izjašnjavajući se na navode podnosioca pritužbe istakao je da je urbanističko-građevinski inspektor, koji je zadužen po inicijativi br. 121-745/23-5262/1 podnijetoj od strane XX, obavijestio podnosioca inicijative o podacima koje je inicijativom tražio, dostavljajući u prilogu izjašnjenja navedeni akt.

9. Rukovodeći se datim navodima i ne dovodeći u sumnju da predmetni akt od strane navedenog organa nije dostavljen podnosiocu pritužbe Zaštitnik je sačinio akt br. 01-680/23, od 5. oktobra 2023. godine, ocjenjujući da su prestali razlozi za dalje postupanje Zaštitnika smatrajući da je odgovorni organ dostavio podnosiocu pritužbe tražene informacije. Akt Zaštitnika dostavljen je podnosiocu pritužbe na upoznavanje.

10. Nakon dostavljenog akta Zaštitnika podnositelj pritužbe obavijestio je Zaštitnika da Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspekcijske poslove i licenciranje predmetno obavještenje nije mu dostavilo.

11. S toga Zaštitnik je ocijenio potrebnim preotvoriti postupak u odnosnom slučaju i donijeti drugačiji stav od onog koji je iznijet u svom ranijem aktu.

12. Polazeći od iznijetog Zaštitnik cijeni da predmetnu pritužbu u odnosu na ne(postupanje) ovog organa, imajući u vidu izložene navode i utvrđeno činjenično stanje, treba ispitivati na osnovu člana 57 Ustava Crne Gore koji obezbeđuje pravo obraćanja građana državnom organu i da se dobije odgovor, u vezi ispunjavanja zahtjeva ažurnosti i razumne brzine postupanja po podnijetim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka.

(a) *Opšti principi – relevantna načela*

13. Komitet ministara Savjeta Evrope usvojio je više preporuka, koje imaju za cilj postizanje određenih segmenata dobre uprave. Dostignuti standardi u okviru Savjeta Evrope, kao i usvajanje Evropskog kodeksa dobrog administrativnog ponašanja (2001) na nivou Evropske unije, stvorili su uslove za donošenje jedne sveobuhvatne preporuke o dobroj upravi, koja definiše osnovno pravo na dobru upravu i time olakšava njegovu efektivnu primjenu u praksi.

14. Preporuka R. (2007) 7 o dobroj upravi je veoma važan dokument koji postavlja načela i pravila koja organi javne uprave treba da primenjuju u svom odnosu sa građanima, tj. javnošću, kako bi se izgradila dobra uprava. Preporuka sadrži načelo postupanja u okviru razumnog vremenskog roka, koje podrazumijeva da javna uprava vrši svoje dužnosti u razumnom vremenskom roku¹.

15. Rezolucija (77) 31 Komiteta ministara državama članicama o zaštiti pojedinaca u odnosu na akte uprave² sadrži preporuke državama članicama da se u svojoj zakonskoj i upravnoj praksi uvaže sledeća načela: a) pravo na saslušanje, b) pravo na pristup informacijama, c) pravo na pomoć i pravnu zaštitu, d) navođenje razloga i obrazloženje, i e) pouka o pravnim ljekovima.

16. Na nužnost dostavljanja odgovora ukazuje i Evropski kodeks dobrog administrativnog ponašanja (član 13) koji utvrđuje da je službenik dužan da se postara da svaki građanin koji se pismenim putem obrati instituciji dobije odgovor³. Kodeks predstavlja opšti okvir pravilnog administrativnog ponašanja (dobre uprave) za organe javne vlasti i javne službenike, koji sadrži profesionalne standarde i etička pravila ponašanja za obavljanje službenih poslova i ostvarivanje komunikacije sa građanima. Njegovi osnovni principi odnose se na zakonitost, srazmjerost i svrshodnost, objektivnost i poštovanje opravdanih očekivanja, a što se traži od svih državnih organa i službenika.

17. Obaveza implementacije navedenih pravnih standarda, odnosno prava EU u nacionalni pravni poredak proizilazi iz odredbe člana 72 Sporazuma o asocijaciji i stabilizaciji koji je za Crnu Goru stupio na snagu 01. maja 2010. godine.

b) Primjena principa na konkretni slučaj

18. Vraćajući se na predmetni slučaj, na osnovu stanja u spisima predmeta, Zaštitnik je konstatovao da je podnositelj pritužbe Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje podnio inicijativu, kojom je tražio dostavljanje određenih podataka koje se odnose na građenje objekta koji se nalazi na urbanističkoj parceli br. UP2 u zahvatu DUP-a "Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put". Povodom predmetne inicijative nadležni organ sačinio je obavještenje br. 121-745/23-5262/2, od 29. septembra 2023. godine.

19. Prema obavještenju podnositelja pritužbe koje je dato Zaštitniku, proizilazi da mu predmetno obavještenje od strane pomenutog organa nije dostavljeno. Takođe, na osnovu stanja u spisima predmeta nije se moglo utvrditi da je odnosno obavještenje dostavljeno podnositelju pritužbe.

20. Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspekcijske poslove i licenciranje po mišljenju Zaštitnika, bilo je dužno da predmetno obavještenje dostavi podnositelju pritužbe.

21. Zaštitnik ukazuje da organi javne vlasti dužni su da, u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, postupaju po zahtjevima građana na dosljedan način, poštujući opravdana očekivanja građana, jer bilo

¹ Preporuka R (2007)7 o dobroj upravi. Načelo 6 postupanja u okviru razumnog vremenskog roka

² Silvija Panović-Đurić, Gordana Arackić, *Zbirka odabranih preporuka Savjeta Evrope*, Savjet Evrope, Kancelarija u Beogradu, Beograd, 2004, str. 202–213.

³ Evropski kodeks dobrog administrativnog postupanja. Dostupno na: <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/code.faces>

kakvo drugo ponašanje je akt loše uprave koji za posljedicu ima neostvarivanje prava građana, kod kojih se stvara osjećaj sumnje i nesigurnosti.

22. Uskraćivanjem odgovora na podnijeti zahtjev/inicijativu od strane pomenutog organa po ocjeni Zaštitnika nije u skadu sa odredbom člana 57 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim se određuje da svako ima pravo da se obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor. Smisao ustavne odredbe o pravu na odgovor po zahtjevu ili obraćanju stranke podrazumijeva pružanje mogućnosti stranci koja je nezadovoljna odgovorom da iskoristi raspoloživa pravna srestva za zaštitu svojih prava.

23. Zaštitnik ocjenjuje da ovakvo postupanje nadležnog organa predstavlja ignorisanje zahtjeva stranke za dobijanje odgovora, što ukazuje na neažurnost u njegovom postupanju, kršenje načela dobre uprave i prava podnosioca pritužbe.

24. Dobra uprava, shodno svojim načelima i principima, podrazumijeva da je uprava okrenuta potrebama građana, da je otvorena i dostupna građanima, da postupa sa uvažavanjem i pažnjom, da jednako postupa sa građanima u istim i sličnim situacijama, kao i da blagovremeno postupa po zahtjevima građana.

25. Shodno svemu naprijed navedenom, a na osnovu člana 41 stav 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik daje

M I Š L J E N J E

Podnoscu pritužbe, nedostavljanjem akta/obavještenja po njegovoj inicijativi povrijeđeno je pravo na odgovor, iz člana 57 Ustava Crne Gore.

Slijedom navedenog, Zaštitnik daje

P R E P O R U K U

Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje

- da bez daljeg odlaganja, podnosiocu pritužbe dostavi obavještenje br. 121-745/23-5262/2, od 29. septembra 2023. godine.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspekcijske poslove i licenciranje dužno je da, po isteku roka od 15 dana od dana prijema ovog akta, dostavi izvještaj Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore o preduzetim radnjama na izvršenju ove preporuke.

**ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
mr Siniša Bjeković

Dostavljeno:

- podnosiocu pritužbe
- Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje
- a/a.

